

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوه هفتادم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ *

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ
وَالسَّلَامُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ أَجْمَعِينَ لَا سِوَا عَلَى
بَقِيَّةِ اللَّهِ رُوحِي وَأَرْوَاحُ الْعَالَمِينَ لِتُرَابٍ مَقْدَمِهِ الْفِدَاءُ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پیشگفتار

این جزوه باموضوع بندی مسئله «تزکیه نفس» از آیات قرآن تنظیم شده و هر آیه ای که مربوط به موضوعی از این علم است بعد از همان آیه ترجمه شده و سپس برداشتی از آیات در فصل جداگانه ای ارائه داده شده است. و بخاطر آنکه مباحثمان فعلاً در مسائل تزکیه نفس است قبل از مسائل اعتقادی آیاتی که مربوط به مراحل تزکیه نفس است در این جزوه آورده شده است.

ضمناً نباید گمان کرد، آنچه را که در اینجا می نویسیم تفسیر آیات قرآن بوده و یا حتی توضیح قرآن است. بلکه فقط یک نوع راهنمایی است که برای تدبّر بیشتری در قرآن و توجّه دوستان به سخنان حضرت حقّ جلّ و علایادآوری شده است.

تا ان شاء الله سالکین إلى الله با تأمل زیادتری موفّق به قرائت قرآن گردند. و ضمناً آیاتی که در این جزوه قرائت می شود جابجا شده و تنظیم موضوعی گردیده است.

یعنی اگر شما بخواهید آیانی که مربوط به تزکیه نفس است را پشت سر هم قرائت کنید به ترتیب قرآن مجید در این جزوه آورده شده است و بعدها سایر آیات که مربوط به عقاید و فروع احکام است در جزوات جداگانه ای آورده خواهد شد ان شاء الله.

به امید موفقیت و السلام

سید حسن ابطحی

اعوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

آیات ۵۴-۵۳ از سورة مبارکه قصص

وَ إِذَا يُتْلٰى عَلَيْهِمْ قَالُوا آمَنَّا بِهِ إِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلِهِ

مُسْلِمِينَ ﴿٥٣﴾ أُولَٰئِكَ يُؤْتَوْنَ أَجْرَهُمْ مَرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوا وَ يَدْرُونَ بِالْحَسَنَةِ

السَّيِّئَةِ وَ مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٥٤﴾

ترجمه آيات ۵۴-۵۳

و زمانی که بر آن‌ها کتاب تلاوت می‌شود، می‌گویند: به آن ایمان آورده‌ایم. قطعاً آن از طرف پروردگار ما به حق آمده. قطعاً ما قبل از این مسلمان بوده‌ایم. (۵۳)

آن‌ها کسانی هستند که به خاطر صبرشان، اجرشان دو برابر داده می‌شود و بوسیله کارهای نیکشان، بدیهایشان را از بین می‌برند و از آنچه ما به آن‌ها روزی داده‌ایم، انفاق می‌کنند. (۵۴)

برداشت از آیات ۵۴-۵۳ (ایمان به آیات الهی)

سالک الی الله وقتی که آیات الهی بر او تلاوت می‌شود به آن‌ها ایمان می‌آورد و حقیقت را تصدیق می‌کند و تسلیم اوامر الهی می‌گردد و از آن چه خدای تعالی به او داده است انفاق می‌کند. لذا خدای تعالی به خاطر این عملش اجرش را دو برابر می‌دهد و بدیهای او را به خاطر اعمال خویش از بین می‌برد.

آیه ۵۵ از سورة مبارکه قصص

وَ إِذَا سَمِعُوا اللَّغْوَ أَعْرَضُوا عَنْهُ وَ قَالُوا لَنَا أَعْمَالُنَا وَ لَكُمْ أَعْمَالُكُمْ سَلَامٌ

عَلَيْكُمْ لَا نَبْتَغِي الْجَاهِلِينَ ﴿٥٥﴾

ترجمه آیه ۵۵

و وقتی که لغوی را می شنوند، از آن اعراض می کنند و می گویند: اعمال ما برای ما باشد و اعمال شما برای شما باشد. سلام بر شما. ما طرفدار نادانان نیستیم. (۵۵)

برداشت از آیه ۵۵ (دوری از لغو و بیهودگی)

سالک الی الله از اعمال و گفتار لغو و بیهوده دوری می کند و به کار کسی جز در مقام امر به معروف و نهی از منکر کاری ندارد و شعار او برای مردم سلام و سلامتی است و هیچ گاه طرفدار نادان نمی باشد.

آیات ۵۷ - ۵۶ از سوره مبارکه قصص

إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ أَعْلَمُ
بِالْمُهْتَدِينَ ﴿٥٦﴾ وَقَالُوا إِن نَّتَّبِعِ الْهُدَى مَعَكَ نُتَخَطَّفُ مِنْ أَرْضِنَا أَوْ لَمْ
نُكُنْ لَهُمْ حَرَمًا آمِنًا يُجْبَىٰ إِلَيْهِ ثَمَرَاتُ كُلِّ شَيْءٍ رِزْقًا مِنْ لَدُنَّا وَلَكِنَّ
أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٧﴾

ترجمه آیات ۵۷ - ۵۶

قطعاً تو نمی توانی کسی را که دوست داری، هدایت کنی. ولی خدای تعالی هر که را بخواهد، هدایت می کند و او به کسانی که هدایت پذیرند، داناتر است. (۵۶)
و می گویند: اگر ما با تو از هدایت پیروی کنیم، ما را از سرزمینمان به گروگان می گیرند. آیا ما امکان داشتن حرم امنی برای آن ها قرار نداده ایم؟ که ثمره هر چیزی به طرف آن آورده می شود، رزقی است از جانب ما ولی اکثر آن ها نمی دانند. (۵۷)

برداشت از آیات ۵۷ - ۵۶ (هدایت)

سالک الی الله باید بداند که خدای تعالی اختیار هدایتش را به دست خودش داده و حتی پیامبر اکرم ﷺ

نمی تواند از او سلب اختیار کند و با اکراه او را به سوی هدایت بکشاند و مجبورش نماید و نباید به جهل خود اصرار ورزد و برای دنیای خود دست از موفقیت های معنوی بکشد.

آیات ۵۹ - ۵۸ از سوره مبارکه قصص

وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ بَطَرَتْ مَعِيشَتَهَا فَتِلْكَ مَسَاكِينُهُمْ لَمْ تَسْكَنْ مِنْ

بَعْدِهِمْ إِلَّا قَلِيلًا وَكُنَّا نَحْنُ الْوَارِثِينَ ﴿٥٨﴾ وَ مَا كَانَ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَىٰ

حَتَّىٰ يَبْعَثَ فِي أُمِّهَا رَسُولًا يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا وَ مَا كُنَّا مُهْلِكِي الْقُرَىٰ إِلَّا

وَ أَهْلُهَا ظَالِمُونَ ﴿٥٩﴾

ترجمه آیات ۵۹ - ۵۸

و چقدر از قریه ها را که به خاطر فراوانی نعمت مغرور شده بودند، ما هلاک کردیم. پس این محل زندگی آنها است که بعد از آنها جز کمی سکونت ندارند و ما وارث آنها بوده ایم. (۵۸)
و پروردگار تو این گونه نیست که قریه ها را هلاک کند، مگر آنکه پیامبرانی که آیات ما را بر آنها تلاوت می کنند، در مرکز آن قریه ها مبعوث نماید و ما این چنین نیستیم که هلاک کننده قریه ها باشیم، مگر آنکه اهل آن قریه ها ستمگر باشند. (۵۹)

برداشت از آیات ۵۹ - ۵۸ (غرور بیجا)

سالک الی الله باید به نعمتهای فراوانی که خدای تعالی به او داده است مغرور نشود و این را بداند که خدای تعالی هیچ فرد و یا جمعیتی را بدون دلیل هلاک نمی کند و بلکه ابتدا برای آنها به وسیله پیامبران آیات و نشانه های خود را بیان می کند و وقتی آنها بی اعتنایی کردند، عذابش را بر آنها نازل می فرماید.

آیه ۶۷ از سوره مبارکه قصص

فَأَمَّا مَنْ تَابَ وَ آمَنَ وَ عَمِلَ صَالِحًا فَعَسَىٰ أَنْ يَكُونَ مِنَ الْمُفْلِحِينَ ﴿٦٧﴾

ترجمه آیه ۶۷

و اما کسی که توبه کند و ایمان بیاورد و عمل شایسته‌ای انجام دهد، پس امید است اینکه از رستگاران باشد. (۶۷)

برداشت از آیه ۶۷ (توبه و ایمان)

سالک الی الله اگر می‌خواهد جزء رستگاران باشد، باید توبه کند و ایمان بیاورد و اعتقاداتش را تصحیح نماید و اعمال شایسته انجام دهد.

آیه ۷۶ از سوره مبارکه قصص

إِنَّ قَارُونَ كَانَ مِنْ قَوْمِ مُوسَىٰ فَبَغَىٰ عَلَيْهِمْ وَآتَيْنَاهُ مِنَ الْكُنُوزِ مَا إِنَّ مَفَاتِحَهُ لَتَنُوءَ بِالْعُصْبَةِ أُولِي الْقُوَّةِ إِذْ قَالَ لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ

الْفَرِحِينَ ﴿٧٦﴾

ترجمه آیه ۷۶

قطعاً قارون از قوم موسی بود. پس بر آنها تجاوز کرد و ما به او از گنجها، آن قدر دادیم که حمل کلیدهای آنها برای جمعی که صاحب قوت بودند، مشکل بود. آن وقتی که قومش به او گفتند: خوشحال نباش که قطعاً خدا شادهای (به زخارف دنیا را) دوست ندارد. (۷۶)

برداشت از آیه ۷۶ (ثروت زیاد)

سالک الی الله باید به خاطر ثروت زیادی که خدا به او داده آنها را در راه خدا قرار دهد و به خاطر داشتن ثروت و جمع آوری آن خوشحال نباشد. زیرا خدا این چنین خوشحالی‌ها را دوست نمی‌دارد.

آیه ۷۷ از سوره مبارکه قصص

وَابْتَغِ فِيمَا آتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا وَ

أَحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ وَ لَا تَبْغِ الْفُسَادَ فِي الْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ

المُفْسِدِينَ ﴿٧٧﴾

ترجمه آیه ۷۷

و بوسیله آنچه خدا به تو داده است، خائنۀ آخرت را طلب کن. البتۀ بهرہات را از دنیا فراموش نکن و نیکی کن، همان طوری کہ خدا بہ تو نیکی کردہ است و دنبال فساد در روی زمین نرو کہ قطعاً خدا فسادکنندگان را دوست نمی دارد. (۷۷)

برداشت از آیه ۷۷ (احیاء حیات ابدی)

سالک الی اللہ باید کوشش کند کہ حیات ابدی و عالم آخرت خود را احیاء کند و ضمناً دنیای خود را ہم فراموش نکند و صفت رحمانیت خدا را در خود ایجاد نماید و بہ مردم نیکی کند و در روی زمین فساد نکند تا خدا او را دوست داشته باشد.

آیه ۸۰ از سورہ مبارکہ قصص

وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَيَلَكُمْ ثَوَابُ اللَّهِ خَيْرٌ لِّمَن آمَنَ وَ عَمِلَ صَالِحًا
وَ لَا يُلْقَاهَا إِلَّا الصَّابِرُونَ ﴿٨٠﴾

ترجمه آیه ۸۰

و کسی کہ بہ او علم و آگاهی دادہ شدہ بود، گفت: وای بر شما، ثواب خدا برای کسی کہ ایمان بیاورد و عمل صالح کند، بہتر است و کسی جز صابریں بہ آن نمی رسند. (۸۰)

برداشت از آیه ۸۰ (ایمان)

سالک الی اللہ اگر می خواہد بہ ثواب الہی برسد، باید دارای ایمان باشد و عمل صالح کند تا از صابریں محسوب شود.

تِلْكَ الدَّارُ الْآخِرَةُ مَجْعَلُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَلَا فَسَادًا

وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٨٣﴾

ترجمه آیه ۸۳

این خانه آخرت را برای کسانی که در زمین برتری و فساد را نخواسته باشند، قرار داده‌ایم و عاقبت برای متّقین است. (۸۳)

برداشت از آیه ۸۳ (برتری جویی)

سالک الی الله نباید در روی زمین برای خود برتری بجوید و فساد کند و باید بداند که اگر از متّقین باشد موفقیتی خواهد داشت.

«سوره مبارکه عنکبوت»

آیات ۹ – ۱۱ از سوره مبارکه عنکبوت

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ❁

الْم ﴿١﴾ أَحْسِبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ ﴿٢﴾ وَ

لَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ صَدَقُوا وَلَيَعْلَمَنَّ

الْكَاذِبِينَ ﴿٣﴾ أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ أَنْ يَسْبِقُونَا سَاءَ مَا

يَحْكُمُونَ ﴿٤﴾ مَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ اللَّهِ فَإِنَّ أَجَلَ اللَّهِ لَآتٍ وَهُوَ السَّمِيعُ

۵ ﴿وَمَنْ جَاهَدَ فَإِنَّمَا يُجَاهِدُ لِنَفْسِهِ إِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ﴾ ۶ وَ
 الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ
 أَحْسَنَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۷﴾ وَصَيَّنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حُسْنًا وَإِنْ
 جَاهَدَاكَ لِتُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ
 فَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۸﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُدْخِلَنَّهُمْ

فِي الصَّالِحِينَ ﴿۹﴾

ترجمه آیات ۹-۱

«به نام خداوند بخشنده مهربان»

الم (۱) آیا مردم گمان کرده اند که به حال خود واگذار می شوند که تنها بگویند: ایمان آورده ایم و امتحان نشوند؟ (۲)

و قطعاً ما کسانی را که قبل از این ها بوده اند، امتحان کرده ایم. پس حتماً خدا کسانی را که راست می گویند و کسانی را که دروغ می گویند، می شناسد. (۳)

یا کسانی که کارهای بد می کنند، گمان کرده اند که بر ما سبقت می گیرند؟ چه بد حکم می کنند. (۴)
 کسی که امید دیدار خدا را دارد، قطعاً وقت (دیدار) خدا می رسد و آن خدا شنوای دانائی است. (۵)
 و کسی که کوشش کند، جز این نیست که برای خود کوشش کرده است. و قطعاً خدا از همه جهانیان
 بی نیاز است. (۶)

و کسانی که ایمان بیاورند و اعمال صالحه کنند، ما گناهان آن ها را جبران می کنیم و ما قطعاً جزای آن ها را
 بهتر از آنچه کرده اند، عنایت می نماییم. (۷)

و ما انسان را توصیه کردیم که به پدر و مادرش نیکی کند و اگر آن دو بر تو فشار آوردند که به من چیزی

را که برای توبه آن علمی نیست مشرک شوی، اطاعتشان را نکن. برگشت همه شما بسوی من خواهد بود. آن وقت شما را به آنچه می کرده اید، آگاه خواهم ساخت. (۸)

و کسانی که ایمان آورده اند و اعمال شایسته ای کرده اند، ما آن ها را قطعاً در میان صالحین داخلشان می کنیم. (۹)

برداشت از آیات ۹ - ۱ (دستورات مفید)

- سالک الی الله اگر می خواهد موفق به کمالات بشود، باید مسائل زیر را کاملاً رعایت کند:
- ۱ - بداند که امتحان از جانب پروردگار برای او حتمی خواهد بود.
 - ۲ - این امتحان در گذشتگان برای این جهت بوده که راستگویان و درستکاران از دروغگویان و مفسدین تشخیص داده شوند و جدا گردند.
 - ۳ - کسانی که کار بد می کنند، نمی توانند بر خدای تعالی در موفقیت پیشی بگیرند.
 - ۴ - کسانی که ملاقات با پروردگار را امید دارند به آن خواهند رسید.
 - ۵ - کسی که کوشش در راه خیر بکند، تمام فایده اش به خودش می رسد. زیرا خدای تعالی بی نیاز از همه کس و همه چیز است.
 - ۶ - کسانی که اعتقادات خود را درست کنند و به آن ایمان داشته باشند و تزکیه نفس نمایند، خدای تعالی گناهان قبلی آن ها را جبران می کند و اجر آن ها را بهتر از آن چه کرده اند مرحمت می فرماید.
 - ۷ - سالک الی الله باید به پدر و مادرش نیکی کند ولی اگر به او اصرار کردند که گناه بکند و یا مشرک شود، نباید از آن ها اطاعت کند.
 - ۸ - اگر سالک الی الله اعتقاداتش را تصحیح کند و تزکیه نفسش را کامل نماید، خدای تعالی او را جزء صالحین قرار می دهد.